

ВАСИЛЬКО Микола Миколайович (21. 03. 1868, с. Слободзія-Комарівці Старожинец. пов., нині с. Луківці Вижниц. р-ну Чернів. обл. — 02. 08. 1924, м. Бад-Райхенгаль, Німеччина, похов. у Берліні) — громадський і політичний діяч, дипломат. Навч. у Терезіанумі (1878–87, Відень), Чернів. університеті (1888–91). Користуючись прихильністю селян, 1890 в. був обраний старостою с. Лукавець Вижниц. пов. (нині Вижниц. р-ну Чернів. обл.). Був послом до Буковин. сейму і Австро-Угор. парламенту (1898– 1918), де спочатку мав москвофіл. орієнтацію, але згодом вступив до Укр. нац.-демократ. партії. Разом з румун., євр. та вірмен. послами організував 1903 у Буковин. сеймі «Вільнодумний Союз», за допомогою якого українцям вдалося чимало досягти в адм., культур. і церков. ділянках, зокрема було відкликано противника укр. домагань, президента Буковини Ф. Бургіньйона (1903), засн. укр. гімназію у Вижниці (1908), поділено Буковин. митрополію на укр. та румун. (1916). Член Гол. укр. ради (1914). Організатор Гуцул.-буковин. куреня, який 1915–16 брав участь у бойових діях у складі австро-угор. військ, спів-засн. і заступник голови Заг. укр. ради у Відні (1915) та Укр. нац. ради у Львові (1918). В австро-угор. парламенті був заступник голови Укр. клубу, виступав противником москвофільства та румунізації Буковини, був оборонцем укр. прав, з яким рахувався парламент і австр. уряд. У Палаті Послів і в т. зв. спільних делегаціях в. обстоював інтереси укр. населення Буковини і Галичини: зміни виборчої ординації (1901), відкриття укр. університету у Львові (1901), рільничі страйки у Галичині (1902). Висунув австро-укр. концепцію, за якою після перемоги Троїстого союзу у 1-й світ. війні відлучені від Росії Волинь і Поділля повинні були ввійти до складу відродж. Галиц.-Волин. держави як нац.-автоном. край Австро-Угорщини. Під

час 1-ї світової війни допомагав утікачам з Буковини та Галичини, що перебували в Австрії, й витягав багатьох з табору Талергоф поблизу Граца (Австрія). Дипломат. заходами та безпосередньою участю багато в чому сприяв до підписання Берестей. миру між Україною та Четвірним союзом. Був дипломат. представником ЗУНР в Австрії (1919–20), послом УНР у Швейцарії та Німеччині (1919–24). Перебував у близьких стосунках з С. Петлюрою. В. опублікував два великі томи своїх посол. промов: «Справозданье посла Николая рыцаря Василька о его деятельности в Державной Думе и в краевом сейме в роках 1899 до конца 1900» (Чц., 1902), «Посольска дѣятельность. 1901– 1903» (Чц., 1904).

Рекомендована література

1. Левицький К. Історія політичної думки галицьких українців: 1848– 1914. Т. 1–2. Л., 1926–27;
2. Його ж. Історія Визвольних Змагань галицьких українців з часу світової війни 1914–1918. Л., 1929–30. Ч. 1–3;
3. Його ж. Українські політики. Л., 1936;
4. Руснак Т. Посол Микола Василько // Час. 1936. Ч. 2128–2141;
5. Онацький Е. Під омофором барона М. Василька // Укр. історик. 1978–87. Ч. 60, 65–68, 69–72, 93–96;
6. Господин А. Три визначні дипломати: Граф М. Тишкевич, князь І. Токарський-Карашевич і барон М. Василько. Вінніпег, 1989;
7. Добржанський О. В. Національний рух українців Буковини другої половини XIX – початку XX ст. Чц., 2000;
8. Його ж. Початок політичної кар'єри М. Василька // Питання історії України. Т. 4. Чц., 2000.

[А. І. Жуковський](#)

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Василько Микола Миколайович / А. І. Жуковський // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2005. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-32393>. – Останнє поновлення : 2023.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).